

*Satasairaala
- sairaala
Sinua
varten*

Uudet riskit, uudet erheet - miten varaudumme?

Ermo Haavisto
Johtajaylilääkäri
Satakunnan sairaanhoitopiiri

Sidonnaisuudet

- Suomen Potilasturvallisuusyhdistys
- Sairaanhoidopiirien johtajat ry.

Onko näkyvissä uusia riskejä?

- Sote-uudistus
- Maakuntauudistus
- Valinnanvapaus
- Päivystys ja kiireellinen hoito / päivystysasetus
- Keskittämisasiasetus
- Ensihoito
- Kielelliset kysymykset
- Digitalisaatio
- Erikoislääkäri- / erikoishammaslääkärikoulutus

Miten siis varautua?

- Tarvitaan riskienhallintaa!

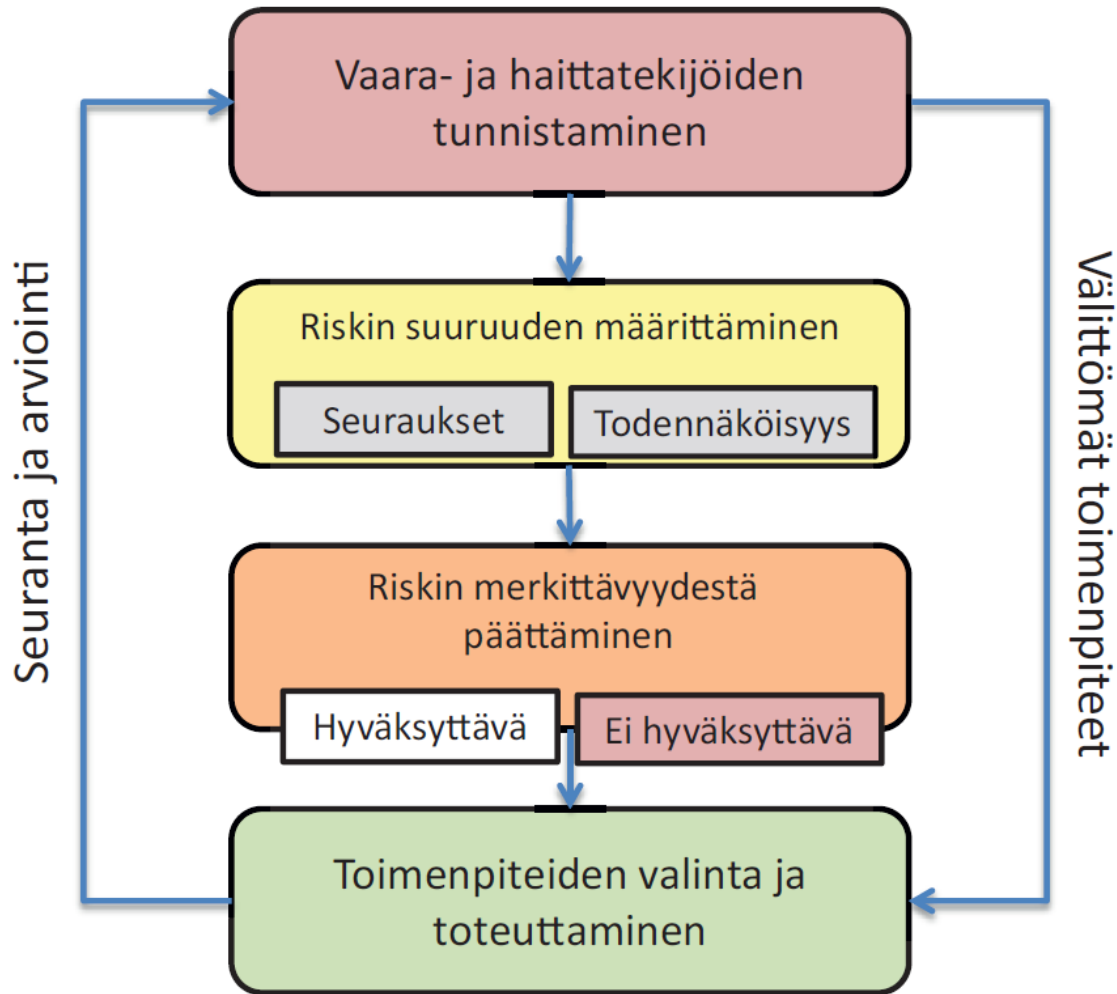
POTILASTURVALLISUUS JA RISKIEN HALLINTA

– opas sosiaali- ja terveydenhuollon
asiantuntijoille ja johdolle

Riskienhallinta

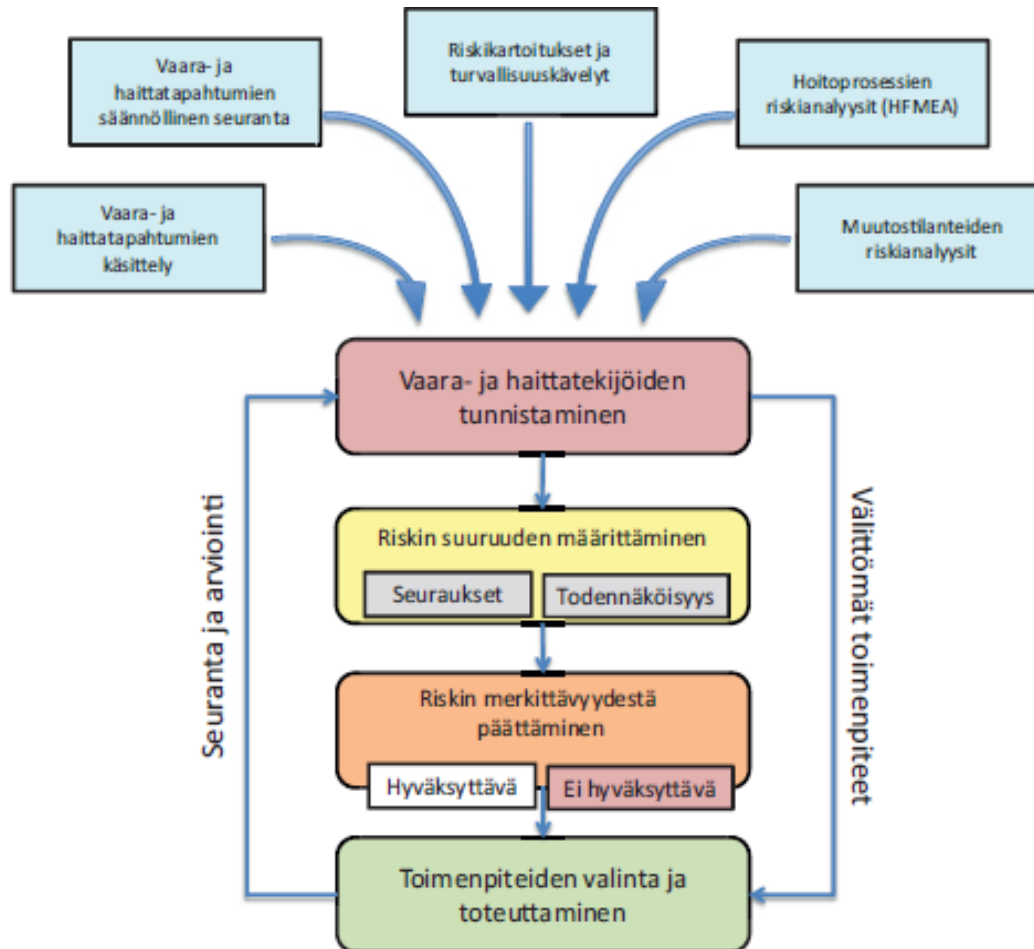
- Kokonaisvaltainen ja jatkuva prosessi, jossa riskejä tunnistetaan ja analysoidaan ja niiden aiheuttamat seuraukset pyritään minimoimaan
- Sekä johtamista että käytännön työtä
- Organisaation kaikilla tasoilla
- Perustuu riskienhallintajärjestelmään
  - Osa laadun ja potilasturvallisuuden toimeenpanon suunnitelmaa

RISKI
=
TODENNÄKÖISYYS x SEURAUKSET

Uudet riskit, uudet erheet – mikä vaikeinta?

■ TUNNISTAMINEN!

Muutostilanteen riskianalyysi

- Potilasturvallisuuden varmistaminen tulee huomioida kaikissa muutostilanteissa osana muutoksen suunnittelua.
- Dokumentoitu riskianalyysi
  - Tavoitteena on tunnistaa muutoksen mahdollisesti synnyttämät vaarat ja ongelmat, arvioida niihin liittyvät riskit ja varmistaa riittävä varautuminen
  - Vastuhenkilö, tarvittaessa työryhmä
  - Projektisuunnitelmaan, prosessikuvaukseen tai vastaavaan
  - Vaarat kirjataan, riskit arvioidaan
  - Hoitoprosessien riskianalyysit (HFMEA)
  - Tehdään tarvittavat muutokset

Riskin suuruuden määrittäminen

Todennäköisyys Seuraus	1 HARVINAINEN Tapahtuu tuskin koskaan	2 EPÄTODEN- NÄKÖINEN Esiintyy harvoin. Tapahtuma ei ole odotettavissa, mutta se on mahdollinen	3 MAHDOLLINEN Saattaa tapahtua tai on tapahtunut silloin tällöin	4 TODEN- NÄKÖINEN Tapahtuu usein/ todennäköisesti, mutta ei ole jatkuva ongelma	5 MELKEIN VARMA Tapahtuu jatkuvasti tai uusiutuu lähiaikoina
5 VAKAVA Tapahtuma johtaa kuolemaan tai vakavaan haittaan tai pysyvään vammutumiseen. Tapahtuma vaikuttaa suureen potilasjoukkoon.	5	10	15	20	25
4 MERKITTÄVÄ Kohtalainen vamma joka johtaa pitkän ajan työkyvyttömyyteen. Sairaalaosaoloaika pitenee > 15 vrk. Potilaan hoidon laimin- lyöminen, jolla on pitkä- aikaisia seurauksia.	4	8	12	16	20
3 KOHTALAINEN Kohtalainen vamma, joka vaatii ammattilaisen apua. Sairaalaosaoloaika pitenee 4–15 vuorokauteen. Tapahtuma koskee pientä potilasryhmää.	3	6	9	12	15
2 VÄHÄINEN Vähäinen haitta tai vamma, joka vaatii pieniä toimenpiteitä. Sairaalaosaoloaika pitenee < 3 vrk.	2	4	6	8	10
1 OLEMATON Olematon haitta, vamma joka ei vaadi hoitoa. Lieviä vammoja tai lieviä vaikutuksia; esimerkiksi nyrjähdyksiä, mustelmia, ohimenevä sairaus tai epämukavuutta	1	2	3	4	5

Riskin merkittävyydestä päättäminen

- Päätös sille, pienennetäänkö riskiä vai ei
- Tavoite: riskien pienentäminen hyväksyttävälle tasolle
- Periaate: hyväksytään riski, jonka todennäköisyys on niin pieni kuin käytännössä mahdollista
  - tasoa, jolla ylimääräisen turvallisuustoimenpiteen toteuttaminen ole enää järkevää tai mahdollista
- Riskien arvioinnin toteuttaminen vaarojen tunnistamisesta riskin suuruuden määrittelyyn voidaan tehdä työntekijöiden, sisäisten asiantuntijoiden tai ulkopuolisten asiantuntijoiden toimesta, mutta toiminnan vastuuhenkilön tulee tehdä päätös siitä onko joku tunnistettu riski hyväksyttävä vai ei.

- 1-3 Alhainen riski: **Ei vaadi toimenpiteitä**
- Riski on niin pieni että toimenpiteitä ei tarvita
- 4-6 Kohtalainen riski: **Edellyttää muutosta toiminnassa pitkällä aikavälillä (6 kk)**
- Riskiä tulee pienentää
  - Toimenpiteet tulee mitoittaa ja aikatauluttaa
  - Jos seuraukset ovat vakavat, on tarpeen selvittää miten todennäköisyyttä voisi pienentää
- 8-12 Korkea riski: **Edellyttää muutosta toiminnassa lyhyellä aikavälillä (1 kk)**
- Riskin pienentäminen on välttämätöntä
  - Toimenpiteet tulee aloittaa nopeasti
  - Riskialtis toiminta on saatava muutettua nopeasti tai loppumaan kunnes riski on pienennetty riittävästi
- 15-25 Äärimmäinen riski: **Edellyttää välitöntä muutosta toiminnan jatkamiseksi**
- Riskin poistaminen on välttämätöntä
  - Toimenpiteet tulee aloittaa välittömästi
  - Riskialtis toiminta tulee lopettaa välittömästi eikä sitä saa aloittaa ennen kuin riski on poistettu

Toimenpiteiden valinta ja toteuttaminen

- Osa riskienhallintaa
- Tavoite löytää parhaat mahdolliset keinot riskien pienentämiseksi
- Pelkkä tiedottaminen tunnistetusta riskistä ei riitä toimenpiteeksi!

www.spty.fi

Suomen Potilasturvallisuusyhdistys ry

Satasairaala – sairaala Sinua varten

